

Sutelktos savivaldybių pastangos CO2 emisijų mažinimui

Aktualijos

Vaiva Ramanauskienė

Daugiau nei 70 proc. europiečių gyvena miestuose ir kitose urbanizuotose vietovėse, kurios suvartoja apie 80 proc. visos ES suvartojamos energijos ir tuo pačiu išmeta didžiausią CO2 emisijų kiekį. Tuo pat metu miestai vis labiau kenčia nuo intensyvėjančių klimato kaitos padarinių, tokių, kaip karščio bangos, intensyvios liūtys, audringi vėjai ir potvyniai.

Poreikis mažinti anglies dvideginio emisijas yra išties svarbus. ES šalys (tuo pačiu jų regionai ir savivaldybės) pagal tarptautinius susitarimus ir įsipareigojimus siekia ambicingų anglies

dvideginio mažinimo tikslų, kuriems pasiekti savivaldybių administracijos rengia ir įgyvendina vietos lygmens klimato veiksmų programas. Tačiau vien savivaldybių administracijos pastangų neužtenka. Vietos valdžia tiesiogiai kontroliuoja tik mažą išmetamų teršalų dalį, todėl būtina surasti būdus, kaip paskatinti mažinti emisijas kitus teršėjus. Tikslai iš tiesų ambicingi ir norint juos įgyvendinti, reikalingas aktyvus gyventojų įsitraukimas bei ryškūs visuomenės elgsenos pokyčiai, kurie negali būti tiesiog primesti žmonėms. Visuomenei svarbu išaiškinti, kad savo veiksmais kiekvienas mūsų ženkliai prisidedame prie anglies dvideginio emisijų, todėl reikia prisiimti atsakomybę ir imtis veiksmų toms emisijoms mažinti. Visuomenės norai ir valia įtakoja politinius sprendimus, todėl bendrų pastangų dėka gali būti pasiekti puikūs rezultatai.

Kaip paskatinti visuomenę aktyviai dalyvauti procese, kaip pakeisti bendruomenės ir individualų elgesį, kad padidėtų piliečių pastangos sumažinti anglies dvideginio išmetimus – tai tikslai, kuriuos sprendžia 8 Europos miestai projekto INTENSIFY (<https://www.interregeurope.eu/intensify/>) metu. Portugalijos, Vokietijos, Ispanijos, Kroatijos, Airijos, Italijos, Slovakijos ir Jungtinės Karalystės miestų savivaldybės, padedamos aplinkosaugos organizacijos iš Lietuvos, bendradarbiauja ir dalinasi patirtimi bei idėjomis kaip didinti pastatų energinį naudingumą, gerinti transporto ir apšvietimo sistemas, labiau naudoti atsinaujinančius energijos išteklius, geriau prisitaikyti prie klimato kaitos, įtraukiant į šį procesą visuomenę ir ieško aktyvaus savivaldybių-visuomenės bendradarbiavimo kovoje su klimato kaita sąsajų. Šią patirtį Lietuvos savivaldybėms numato perteikti VšĮ Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras. Lietuvai tokia patirtis šiuo metu ypač aktuali, kadangi mūsų šalies savivaldybės aktyviai dalyvauja pastatų renovacijos programose, rengia ir įgyvendina miestų darnaus judumo planus, skatina atsinaujinančių išteklių vartojimą ir kt. Reikia pabrėžti, kad sėkmingo visų iniciatyvų įgyvendinimo jungiamoji grandis – tai visuomenės palaikymas ir aktyvus dalyvavimas, todėl sėkmingi kitų šalių praktiniai pavyzdžiai šioje srityje mums yra ypatingai svarbūs ir vertingi.